

Az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezés alapvető szabályai 2017.

Kinek kell bejelentkeznie az adóhatósághoz?

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) alapján adóköteles tevékenységet csak adószámmal rendelkező adózó folytathat. Az adóazonosító szám meghatározása érdekében az adózót bejelentési (bejelentkezési) kötelezettség terheli. Az állami adó- és vámhatóság a bejelentés alapján az adóazonosító számot megképzí és nyilvántartásba veszi az adózót.

Az egyéni vállalkozóról szóló törvény szerint egyéni vállalkozói tevékenységet folytató adózó (a továbbiakban: egyéni vállalkozó) az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz intézett bejelentés benyújtásával, személyesen vagy ügyfélkapun keresztül elektronikus úton kéri az adószám megállapítását.

Ha az üzletszerű gazdasági tevékenység folytatásához cégbíróági bejegyzés szükséges, az adózó a cégbíróáshoz intézett bejegyzés iránti kérelem benyújtásával kezdeményezi az adószám megállapítását.

Ha az adózó a bíróság által nyilvántartandó jogi személy, vagy ilyen szervezet önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységének minősül, adószámának megállapítását a bírósághoz benyújtott kérelem és mellékletei benyújtásával kéri.

Személyesen a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalához vagy ügyfélkapun keresztül az erre a célra rendszeresített űrlapon teljesített bejelentkezéssel, a cégbejegyzés iránti kérelem benyújtásával, a bírósághoz benyújtott kérelem és mellékletei benyújtásával, illetve az adózó egyúttal az állami adó- és vámhatósághoz is teljesíti bejelentkezési kötelezettségét.

Ha az adózó adóköteles bevételszerző tevékenységet az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz intézett bejelentés (a továbbiakban: bejelentés), illetve cégbíróági bejegyzés, bírósági nyilvántartásba vétel nélkül folytathat, - ebbe a körbe tartozik pl. az általános forgalmi adóköteles tevékenységet végző magánszemély -, tevékenységének megkezdése előtt az állami adó- és vámhatóságnál az e célra szolgáló nyomtatványon írásban teljesíti bejelentkezési kötelezettségét. Ha az adózó bejelentkezési kötelezettségét a tevékenység megkezdését követően teljesíti, a bejelentkezés során a tevékenység kezdő időpontját is köteles az állami adó- és vámhatósághoz írásban bejelenteni.

Az adószám megszerzése érdekében az adózónak a tevékenysége megkezdése előtt kell eleget tennie bejelentkezési kötelezettségének. A cégbejegyzésre kötelezett adózó, az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató adózó részére a bejelentkezés napjával, a bíróság által nyilvántartandó jogi személy, vagy ilyen szervezet önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége esetén az adóköteles tevékenység megkezdésének napjával állapítja meg az állami adó- és vámhatóság az adószámot.

Mentesül a magánszemély adózó - kivéve az egyéni vállalkozót és az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannal kereskedelmi kapcsolatot létesítőt - az adószám megszerzéséhez előírt bejelentési kötelezettség teljesítése alól, ha kizárólag az általános

forgalmi adóról szóló törvény szerinti ingatlan-bérbeadási (haszonbérbeadási) tevékenységet folytat és az általános forgalmi adót érintően nem él az adókötelessé tétel jogával.

Az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adómentes termékimportot megalapozó közösségi adómentes termékértékesítést közvetett vámjogi képviselő igénybevételével teljesítő importáló szintén mentesül a bejelentkezési kötelezettség teljesítése alól, ha belföldön más adóköteles tevékenységet nem folytat.

Az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint belföldön nem letelepedett, illetve belföldön letelepedésre nem kötelezett adóalany mentesül a bejelentkezési kötelezettség teljesítése alól abban az esetben, ha belföldön kizárólag az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adóraktározási eljárás hatálya alatt álló terméket értékesít, feltéve, hogy a termék az értékesítés közvetlen következményeként nem kerül ki ezen eljárás hatálya alól, vagy a terméket a vámhatóság a Közösség területén kívülre kilépteti.

Az az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti belföldön nem letelepedett adóalany, aki (amely) belföldön nem adóalanyok részére távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújt, mentesül a bejelentkezési kötelezettség teljesítése alól, feltéve, hogy ezen szolgáltatások utáni általános forgalmi adó fizetési és bevallási kötelezettségének az Európai Közösség más tagállamának olyan szabályozása alapján tesz eleget, amely tartalmában megfelel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv (HÉA irányelv) szerinti, a nem adóalanyok számára távközlési, rádió- és televízió-műsor vagy elektronikus szolgáltatásokat nyújtó nem letelepedett adóalanyokra vonatkozó különös szabályozásoknak.

Az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint belföldön nem letelepedett, illetve belföldön letelepedésre nem kötelezett, de a Közösség másik tagállamában letelepedett adóalany mentesül a bejelentkezési kötelezettség teljesítése alól abban az esetben, ha belföldön kizárólag az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adóraktározási eljárás hatálya alatt álló terméket értékesít adómentesen a Közösség másik tagállamába, és az adómentesség érvényesítéséhez az adóraktár üzemeltetőjét hatalmazza meg.

A cégbejegyzésre kötelezett adózók adószámának megállapítására nem automatikusan, hanem – az Art. 24/C.-24/E. §-ában rögzített – ún. adóregisztrációs eljárás lefolytatását követően kerülhet sor.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal az adózó által bejelentett – és a cégbíróság által elektronikus úton továbbított – valamint a nyilvántartásában szereplő adatok egybevetésével, elsősorban informatikai úton megvizsgálja, hogy a bejegyzendő cég vezető tisztségviselőivel, cégvezetőivel illetőleg képviselőre jogosult tagjaival, korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetében az 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező taggal, vagy részvényessel, ilyen mértékű szavazati joggal, vagy minősített többségű befolyással rendelkező tag, részvényes hiányában bármely taggal vagy részvényessel, egyszemélyes gazdasági társaság esetében a taggal vagy részvényessel szemben fennáll-e olyan, törvényben meghatározott akadály, amely kizárja azt, hogy a cég részére az adóhatóság adószámot állapítson meg.

Az adóregisztrációs eljárás lefolytatására főszabályként – ha a cégbíróság által továbbított adatok alapján a törvényben rögzített akadályok egyike sem valószínűsíthető – 1 munkanap alatt sor kerül. Ennek előfeltétele, hogy a bejegyzendő cég valamennyi vezető tisztségviselőjének és az adóregisztrációs eljárás szempontjából releváns tagjának a magyar

állami adó- és vámhatóság által megállapított adóazonosító száma az állami adó- és vámhatóság rendelkezésére álljon, vagyis, hogy ezen azonosítókat a kérelmező a cégbírósághoz benyújtott bejegyzési (változásbejegyzési) kérelemben hiánytalanul és hibátlanul feltüntesse. Amennyiben az 1 munkanapos határidő alatt valamely akadály fennállása valószínűsíthető, úgy az eljárás lefolytatására 8 munkanapon belül kerül sor.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal az adóregisztrációs eljárás során az adózót a részére képzett technikai azonosító számon tartja nyilván, amelyről az adózót – a cégbíróság útján – abban az esetben értesíti, ha az adószám megállapítására az 1 munkanapos határidőn belül nem kerül sor.

Az adószám megállapításáig az adózó adókötelezettségeit a technikai azonosító szám feltüntetésével köteles teljesíteni. A technikai azonosító szám kizárólag az adózó állami adó- és vámhatóság által történő nyilvántartására szolgál, gazdasági tevékenység folytatására, számlakibocsátásra nem jogosít.

Az adóregisztrációs eljárásról részletesebben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes oldalán olvashat, az alábbi címen: http://nav.gov.hu/nav/ado/art/tajekoztatas_az_adoregistracios_eljarassal_kapcsolatban.html

A bejelentkezéssel egyidejűleg kezdeményezheti az adózó a közösségi adószáma megállapítását. Községi adószámmal annak az adózónak kell rendelkeznie, aki az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannal kereskedelmi kapcsolatot folytat. A Községi adószám igénylésének szabályait önálló információs füzet (27. számú) tartalmazza. Az Európai Közösség más tagállamból történő termékbeszerzés tekintetében különleges adózási kör áfa adózásának alapvető szabályait – ideértve az ezzel kapcsolatos bejelentkezést is – önálló információs füzet (17. számú) tartalmazza.

Az adóazonosító jellel még nem rendelkező magánszemélynek is be kell jelentkeznie az állami adó- és vámhatósághoz annak érdekében, hogy adóazonosító jelet kapjon jövedelemadó köteles bevételének megszerzése, illetve költségvetési támogatás igénylése előtt, abban az esetben is, ha vállalkozási tevékenységet nem folytat és nem kötelezett általános forgalmi adó fizetésére. Javasolható, hogy a magánszemély a jövedelem megszerzése előtt kezdeményezze az adóazonosító jel megképzését, ugyanis ennek hiányában a kifizető vagy a munkáltató mindaddig megtagadja a kifizetést, amíg adóazonosító jelét a magánszemély nem közli. A nem magyar állampolgárságú személynek is a jövedelem megszerzése előtt célszerű az adóazonosító jel megképzését kezdeményeznie, mivel az állami adó- és vámhatóság már nem tarthatja nyilván útlevelszámmon a nem magyar állampolgárságú személyt sem.

Az adókedvezmény, adómentesség, költségvetési támogatás igénybevételére jogosító igazolás kiadását ugyancsak megtagadja az adatszolgáltatásra kötelezett szerv az adóazonosító jel közléséig. Támogatás igénylése esetén mindaddig nincs mód a folyósításra, amíg az adózó nem tudja az adóhatósággal közölni az adóazonosító jelét.

A magánszemély az e célra szolgáló nyomtatványon bejelenti természetes személyazonosító adatait (nevét, születési helyét és idejét, anyja leánykori nevét), lakcímét, a nem magyar állampolgárságú személy állampolgárságát is. A magánszemély bejelentése alapján a nyomtatvány vagy az elektronikus űrlap állami adó- és vámhatósághoz történő beérkezésétől számított 15 napon belül hatósági igazolványt (adóigazolványt) állít ki az állami adó- és

vámhatóság, és megküldi a magánszemély címére. Az adóigazolvány adattartalmát külön törvény határozza meg.

Ennek megfelelően tartalmazza a magánszemély

- nevét,
- anyja nevét,
- születési helyét és idejét,
- az adóazonosító jelét,
- az igazolvány kiállításának keltét.

A bejelentett természetes személyazonosító adatokat és lakcímet az állami adó- és vámhatóság egyezteti a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervvel. Ha az adatok megegyeznek, az állami adó- és vámhatóság meghatározza a magánszemély adóazonosító jelét és kiküldi részére az adóigazolványt. Előfordulhat, hogy az adatok nem egyeznek, pl. ha a magánszemély a személyi adat és lakcímnnyilvántartást vezető központi szervhez történő bejelentésében hibázott vagy rosszul olvashatóan jegyezte be valamely adatát, esetleg elmulasztotta a természetes azonosítóiban bekövetkezett változást közölni stb. Az is lehetséges, hogy az adóazonosító jel kialakítása érdekében az állami adó- és vámhatósághoz benyújtott nyomtatvány kitöltése során követett el hibát, vagy a nehezen olvasható írás következtében keletkezik eltérés a központi szerv nyilvántartásához képest. Az eltérést az állami adó- és vámhatóság tisztázza a magánszemély közreműködésével, ennek keretében a magánszemélyt felszólítja a bejelentett adatok igazolására. Ha a magánszemély által igazolt és az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában javított adatok nem egyeznek a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adataival, az adóhatóság az adateltérés rendezése érdekében haladéktalanul megkeresi a magánszemély lakóhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát.

Annak érdekében, hogy az adóazonosító jel hiányából a magánszemélynek ne származzon hátránya, az állami adó- és vámhatóság ilyes esetben is megképzí ugyan az adóazonosító jelet, de erről ideiglenes igazolványt állít ki. Az ideiglenes igazolvány a kiállítás időpontjától számított 60 napig érvényes.

Az adóigazolványt köteles a magánszemély megőrizni és annak adatait – felhívásra – a személyazonosságának hitelt érdemlő igazolása mellett megismerhetővé tenni az adóhatóság, valamint az adózással kapcsolatban adatszolgáltatásra kötelezett (pl. munkáltató, kifizető) szerv számára.

Az adóigazolvány bemutatásával egyenértékű, ha - a technikai feltételek megléte esetén - a magánszemély az adóazonosító számát a tárolóelemmel rendelkező állandó személyazonosító igazolványával elektronikusan igazolja, amennyiben a külön törvényben meghatározottak szerint a tárolóelem azt tartalmazza.

Az adóazonosító jel kapcsán említést érdemel a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény, amelynek előírása alapján nem a magánszemély kezdeményezésére állapítja meg az adóazonosító jelet az állami adó- és vámhatóság a magánszemély részére. Ilyen esetekben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a gyermek adóazonosító jelének megállapítása céljából a természetes személyazonosító adatokról és a lakcímről elektronikus úton adatot szolgáltat az állami adó- és vámhatóság részére, amely a gyermek adóazonosító jelét a támogatást kiutaló részére megküldi, továbbá kiállítja az adóigazolványt és anélkül, hogy azt a szülőnek külön igényelnie kellene, megküldi postán a gyermek lakóhelyére.

Hivatalból képez adóazonosító jelet az állami adó- és vámhatóság azokban az esetekben, amikor ezzel még nem rendelkezik a magánszemély, azonban az adóhatóságnak a feladatai végrehajtásához erre (a magánszemély adóhatósági nyilvántartására) szüksége van. Amennyiben a magánszemély adóazonosító jellel nem rendelkezik és belföldön eseti jelleggel szerez adóköteles jövedelmet, a magánszemély adóazonosító jelének megállapítását a kifizető is kérheti az állami adó- és vámhatóságtól a magánszemély természetes személyazonosító adatainak, lakcímének - és amennyiben a magánszemély rendelkezik értesítési címmel- annak közlésével. A magánszemély adóazonosító jeléről az adóhatóság a kifizetőt is tájékoztatja. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti kamat kifizetését, jóváírását a kifizető a magánszemélynek adóazonosító jel hiányában is teljesítheti.

Az állami adó- és vámhatósághoz való bejelentkezés (változásbejelentés) írásban történik, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által rendszeresített és a kereskedelmi forgalomban (nyomtatvány szaktoltokban) beszerezhető nyomtatványokon, vagy az állami adó- és vámhatóság honlapjáról letölthető űrlapon, ez utóbbi megküldhető az állami adó- és vámhatóságnak elektronikus úton is. A cég bejegyzése (változásbejegyzése) iránti kérelmet mindig elektronikus úton kell benyújtani a cég székhelye szerint illetékes cégbíróság részére.

Az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz, illetőleg a cégbírósághoz, a bírósághoz benyújtott bejelentkezési nyomtatványon az adózónak nyilatkoznia kell arról is, hogy az általános forgalmi adó vonatkozásában:

- a tevékenység közérdekű vagy egyéb sajátos jellegére tekintettel kizárólag adómentes tevékenységet folytat, illetve
- egyéb speciális jellegére tekintettel adómentes tevékenység esetén az adókötelessé tételt választja,
- alanyi mentességet választ, vagy
- valamely különleges adómegállapítási módot választ, figyelemmel az általa folytatandó tevékenységre és az általános forgalmi adóról szóló törvény szabályaira,
- az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannyal kereskedelmi kapcsolatot kíván létesíteni, továbbá
- az általános forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott közvetett vámjogi képviselőként jár el,
- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint kizárólag az adómentes termékimportot megalapozó Közösségen belüli termékértékesítés miatt válik az általános forgalmi adó alanyává, és az adómentes termékimportot nem közvetett vámjogi képviselő igénybevételével teljesíti, illetve, hogy
- tevékenységére az adómegállapításnak az általános forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott általános szabályait alkalmazza,
- ha pénzforgalmi elszámolást választ, vagy
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 89/A. §-ában meghatározott adóraktár üzemeltetőjeként jár el.

Az egyéni vállalkozó arról is köteles nyilatkoznia, hogy átalányadózást választ-e.

Az adózó adatait – a cégbíróság cégjegyzékszámával együtt – a cégbíróság, a körzetközponti jegyző, valamint bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetén a bíróság továbbítja számítástechnikai úton az állami adó- és vámhatósághoz. Az állami adó- és vámhatóság haladéktalanul közli az adószámot a körzetközponti jegyzővel, a cégbírósággal, jogi személyt nyilvántartó bírósággal illetve értesíti a cégbíróságot, a jogi személyt nyilvántartó bíróságot vagy a körzetközponti jegyzőt az ok megjelölésével, amennyiben az adószám

megállapításának törvényi akadályja van. Az állami adó- és vámhatóság az adószám megállapítását megtagadja, ha az adózó által bejelentett adatok valótlanok vagy hiányosak, vagy az adóregisztrációs eljárás során megállapítja, hogy az adószám megállapításának törvényi akadályja áll fenn.

Az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató adózók az erre a célra rendszeresített űrlapon teljesített bejelentkezéssel egyidejűleg, a cégbírósi bejegyzéshez kötött tevékenységet folytató adózók pedig a cégbíróshoz teljesített bejelentkezéstől számított 15 napon belül további adatokat jelentenek be közvetlenül az állami adó- és vámhatósághoz.

A bejelentendő adatok közé tartozik:

- az iratok, elektronikus alapon rendelkezésre álló bizonylatok, nyilvántartások őrzésének helye, ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével;
- ha az adózó bizonylatot, könyvet, nyilvántartást online hozzáférést biztosítva, elektronikusan őrzi meg, ezt a tényt;
- a jogelőd adóazonosító száma;
- a közös vállalat tulajdonosának, (tulajdonosainak) adóazonosító száma, illetőleg jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, a korlátolt felelősségű társaság, az egyesülés, a közös vállalat adóazonosító jellel nem rendelkező tulajdonosa esetén az adóazonosító jel megállapításához szükséges adatok;
- a magánszemély levelezési címe, ha az nem azonos székhelyével, telephelyével;
- a cégbíróshoz be nem jelentett, az Art. 178. § 27. pontjában foglaltaknak megfelelő telephely,
- székhelyszolgáltatás igénybevétele esetén a székhelyszolgáltató elnevezése, székhelye, adószáma, e jogviszony keletkezésének és - határozott idejű jogviszony esetén - megszűnésének időpontja.

A bíróság által nyilvántartandó jogi személy a bejelentkezés napjától számított 15 napon belül az Art. 16. § (3) bekezdésében felsorolt adatok közül az állami adó- és vámhatósághoz írásban köteles bejelenteni a (3) bekezdés *a)*, *c)* és *f)* pontja szerinti adatait, azaz nevét (elnevezését), rövidített cégnevét, a magánszemély adóazonosító jelét, külföldi vállalkozás esetén az illetősége szerinti állam hatósága által megállapított adóazonosító számát; létesítő okiratának (alapító okirat, társasági-társulati szerződés, alapszabály) keltét, számát, a rá vonatkozó jogszabály szerinti képviselőjének, könyvvizsgálójának nevét (elnevezését), lakóhelyét (székhelyét), e jogviszony keletkezésének - és határozott idejű jogviszony esetén - megszűnésének időpontját, a képviselő adóazonosító számát, könyvvizsgáló szervezet esetén annak a személynek a nevét és lakóhelyét is, aki a könyvvizsgálatért személyében felelős; a magánszemély adózó levelezési címét - ha az nem azonos székhelyével, telephelyével -, továbbá a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező külföldi személy esetében magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét (székhelyét).

Előfordulhat, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységet folytatni kívánó magánszemély az erre a célra rendszeresített űrlapon teljesített bejelentkezésekor még nem rendelkezik adóazonosító jellel, ebben az esetben ennek megképzése is az adószám megállapításával egyidejűleg történik az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró szerv által az állami adó- és vámhatósághoz továbbított adatok alapján.

A cégbírósi bejegyzéshez, bírósági nyilvántartáshoz illetőleg a bejelentéshez nem kötött tevékenységet folytató adózó közvetlenül az állami adó- és vámhatósághoz nyújtja be a bejelentkezésre rendszeresített formanyomtatványt, az állami adó- és vámhatóság ennek alapján veszi az adózót nyilvántartásba és állapítja meg részére adószámot. Ha az adózó

bejelentkezési kötelezettségét - jogszabálysértő módon - a tevékenység megkezdését követően teljesíti, a bejelentkezés során a tevékenység kezdő időpontját is köteles az állami adó- és vámhatósághoz írásban bejelenteni. Ebben az esetben az állami adó- és vámhatóság az adóköteles tevékenység megkezdésének napjával állapítja meg az adószámot.

Az állami adó- és vámhatóság az ügyfélkapu létesítésére nem kötelezett adózót a nyilvántartásba vételéről 30 napon belül értesíti, és ebben tájékoztatja valamennyi nyilvántartásban szereplő adatáról. Az adózót ezt követően az állami adó- és vámhatóság az adószámon tartja nyilván, és az állami adó- és vámhatóság felé intézett beadványokon erre kell hivatkoznia.

Fontos tudni, hogy a vállalkozási tevékenységet folytató adózónak – folyamatos működése során is – minden, a korábban bejelentett adatokban történő változást ennek bekövetkeztétől számított 15 napon belül, az erre rendszeresített adatomódosító lapon be kell jelenteni.

A cégbejegyzéshez kötött tevékenységet végző a cégbírósághoz, illetve az egyéni vállalkozó ügyfélkapun keresztül az erre a célra rendszeresített űrlapon teljesített, a bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetén a bírósághoz teljesített bejelentéssel tesz eleget az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő változásbejelentési kötelezettségének azon adókötelezettséget érintő adatainak tekintetében, amelyeknek változásáról a cégbíróság, a jogi személyt nyilvántartó bíróság illetve az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság külön jogszabály alapján az állami adó- és vámhatóságot értesíti. Ha valamely adatot a bejelentkezésnél a cégbírósághoz, jogi személy esetén a bírósághoz vagy az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz jelentett be az adózó, annak változását is ugyanott köteles bejelenteni, és kizárólag azokat a változásokat kell közvetlenül az állami adó- és vámhatósághoz jelezni, amelyekről az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság, illetőleg a cégbíróság, a jogi személyt nyilvántartó bíróság nem tájékoztatja az állami adó- és vámhatóságot. Így például a cégbejegyzésre nem kötelezett adózónak a végelszámolása kezdetének és befejezésének időpontját, cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személy, egyéb szervezet végelszámolás nélküli megszűnése esetén a jogutód nélküli megszűnésről szóló döntést, az egyszerűsített végelszámolás megindulását, valamint annak megszüntetéséről és a cég működésének továbbfolytatásáról a Cégek közlönyben megjelentetett közlemény adatait, az adóköteles tevékenységének vagy a jogi személynek, egyéb szervezetnek a megszűnését szintén annak bekövetkeztétől számított 15 napon belül kell bejelentenie az állami adó- és vámhatósághoz.

A cégbírósági bejegyzésre kötelezett adózó, továbbá a bíróság által nyilvántartandó jogi személy a főtevékenysége változását a változást követő 15 napon belül közvetlenül az állami adó- és vámhatósághoz jelenti be az 1893/2006/EK rendelet szerint.

A változásbejelentési kötelezettség azon adatok tekintetében, amelyeket más nyilvántartás közhitelesen tartalmaz, úgy is teljesíthető, hogy az adatváltozásról a közhiteles nyilvántartást vezető szerv - ha ezt tőle az adózó kéri – a törvényben meghatározott határidőben értesíti az állami adóhatóságot.

Az egyéni vállalkozónak lehetősége van arra is, hogy – választása szerint – valamennyi adatában bekövetkezett változást az ügyfélkapun keresztül az erre a célra rendszeresített űrlapon jelentse be, így azokat is, amelyek az egyéni vállalkozók nyilvántartásában nem, kizárólag az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában szerepelnek.

Ha az adózó adataiban bekövetkezett változás az adózó adószámának megváltozását eredményezi, az állami adó- és vámhatóság a megváltozott adószámról az adózóval egyidejűleg értesíti a cégbíróságot, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóságot és az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szervet valamint a bíróság által nyilvántartandó jogi személy esetében a bíróságot.

Ha az egyéni vállalkozó magánszemély ezen minőségére tekintettel VPID számmal is rendelkezett és az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultsága megszűnését követően, tevékenységének a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozóként vagy adószámmal rendelkező magánszemélyként történő folytatásáról újabb bejelentést tesz, akkor az állami adó- és vámhatóság hivatalból másik adószámot állapít meg részére, melyről értesíti az adózót. Az adóhatóság a bejelentés időpontjától ezen másik adószámon tartja nyilván az adózót.

Változásként jelentheti be a már működő adózó közösségi adószám megállapítása iránti igényét. Közösségi adószámmal nem rendelkező adózó közösségi adószámának megállapításának érdekében az állami adó- és vámhatóságnál előzetesen bejelenti, hogy az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannyal kereskedelmi kapcsolatot kíván létesíteni. Ugyancsak adatváltozásként jelenti be az adózó, ha az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannyal kereskedelmi kapcsolatát megszüntette. A közösségi adószám megállapítására, illetőleg visszaadására év közben is lehetőség van.

A bejelentkezési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezménye

A bejelentkezési kötelezettség megsértésének általános következménye a mulasztási bírság kiszabása. Az adóhatóság mulasztási bírságot szab ki:

1. ha az adózó bejelentkezési, változásbejelentési kötelezettségét késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal vagy hiányosan teljesíti,
2. bejelentkezési, változásbejelentési kötelezettségének egyáltalán nem tesz eleget, továbbá
3. ha adószámhoz kötött tevékenységet vagy adóköteles tevékenységet adószám hiányában folytat.

Az említett esetekben kiszabható mulasztási bírság összege magánszemély adózó esetén (ide értve az egyéni vállalkozót is) 200 ezer forintig, más adózónál 500 ezer forintig terjedhet. A bejelentkezési, változásbejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a mulasztási bírság megállapításával egyidejűleg az adóhatóság határidő kitűzésével hívja fel teljesítésre az adózót. A kiszabott bírság kétszeresét kell újabb határidő kitűzésével megállapítani, ha a teljesítésre kötelező, előző határozatban előírt határidőt az adózó elmulasztotta.

Az állami adó- és vámhatóság folyamatosan nyilvánosságra hozza azoknak az adózóknak a rendelkezésre álló azonosító adatait, akik (amelyek) bejelentkezési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

A bejelentkezéssel kapcsolatos jogszabályok: Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (1)-(3) bekezdése; 17. § (1)-(3a), (6)-(8), (15) bekezdései; 20. § (1)-(5) bekezdései; 20/B. §; 22. § (1)-(2), (4) és (16) bekezdései; 23. § (1)-(2), (5)-(6) és (8) bekezdései; 23/A. §-a; 24. § (1)-(3), (5)-(5a) bekezdései 24/C. § (1)-(2) bekezdései, 55. § (4) bekezdése; 172. § (1) bekezdés a) és c)-d) pontjai és (7) bekezdése.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal